

4. Anarkulova G.M. Ruzmetova G. Innovatsionnye metody organizatsii prakticheskix zanyatiy pri podgotovke injenerov-dorojnikov. Vestnik nauki i obrazovaniya 2020. № 3 (81). Chast 1 Nauchno-metodicheskiy jurnal 59-63 str

XORIJIY MAMLUKAT UNIVERSITETLARI HAMDA YURTIMIZDA KOMPYUTERLI ANIMATSIYANI O'QITISH TAJRIBASI

Z.R.Bakiyeva- Nizomiy nomidagi TDPU
Axborot texnologiyalari kafedrasida
dotsenti, p.f.f.d., PhD

B.N.O'rollov -Nizomiy nomidagi TDPU
ATT yo'nalishi talabasi

liq ta'lim muassasalarida kompyuterli animatsiyani elektron ta'lim muhitida o'qitishda, kompyuterli animatsiya bo'yicha mutahassislarni tayyorlash sohasida xorij universitetlari yuqori o'rinda turadi. Uning rivojlanishi barcha davlatlarda ayniqsa AQSh, Angliya, Shvetsariya, Norvegiya, Kanada, Fransiya, Xitoy va Koreya va Rossiya davlatlarida o'qitilishi alohida ahamiyatga ega.

Animatsiyani o'qitish bo'yicha xorij ta'lim muassasalarining elektron ta'lim muhitida bakalavr darajalari talabalar uchun qo'lda rasm chizish yoki texnologiya yordamida dizayn va illyustratsiya uchun badiiy o'quv maydonchasi bo'lib xizmat qiladi. Animatsiya mutaxassisliklari qo'lda, kompyuterda va interaktiv texnikada va kompozitsiya va dizaynning istiqbollari bilan tanishadilar va hikoya, o'yin va boshqa platformalarda vizual effektlarni o'z ichiga oladi.

Kompyuterli animatsiyani elektron ta'lim tizimida o'qitadigan ta'lim muassasalari

Kompyuterli animatsiyani elektron ta'lim tizimida o'qitadigan ta'lim muassasasi nomi	Ta'lim muassasasi joylashgan shahar	Ta'lim turlari
San'at universiteti akademiyasi	San-Fransisko	universitet
Ringling san'at va dizayn kolleji	Sarasota	institut

Rokki tog‘ san‘at va dizayn kolleji	Denver	kollej
Savanna san‘at va dizayn kolleji	Savanna	kollej
Full Sail universiteti	Qishki park	universitet
Interaktiv o‘yin-kulgu akademiyasi	Sietl	universitet
Animatsiya ustasi	Emervill	institut
CG Spectrum onlayn animatsiya va VFX maktabi	Melburn	maktab
Animation Apprentice va Bucks New universiteti	London, High Wycombe	universitet
CG Tarian onlayn maktabi	Vilnyus	maktab
Vankuver animatsion maktabi	Fankuver	maktab
Sinergiya universiteti	Rossiya	universitet
Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomchilik va dizayn instituti	Toshkent	institut

Yuqoridagi jadvalda xorijiy mamlakat universitetlarida kompyuterli animatsiyani elektron ta‘lim tizimi orqali o‘qitish dasturining quyidagi jihatlari alohida ahamiyatga egalini ko‘rsatib o‘tdik:

ishlayotgan talabalarga qulaylik va moslashuvchanlikni ta‘minlaydigan onlayn rejim yoki gibril formatlar;

tegishli 2D va 3D kurslariga, shuningdek, animatsiya sohasida mavjud bo‘lgan eng innovatsion va zamonaviy texnologiyalar;

talabalarni multimediya dizaynida, video o‘yinlar uchun animatsiyada, kompyuter grafikasida, shuningdek filmlar yoki 3D modellar uchun animatsiya yaratish va boshqa ko‘plab kasb variantlarida veb-kontent yaratish uchun professional darajadagi ishga tayyorlash;

amaliy tajribalar;

yangi ish joylari uchun portfel yaratish;

Ijodkorlik va o‘ziga xoslikni ifoda etish erkinligi.

Xorijiy ta‘lim muassasalarining animatsiya bo‘yicha elektron ta‘lim tizimi tahlilidan bakalavr darajasiga ega bo‘lgan talabalarga kompyuterli animatsiyani o‘qitishga katta ahamiyat berilganligi uchun shu soha bo‘yicha yuqori malakali kadrlar yetishtirilishini xulosa qilishimiz mumkin [58] (2-ilova).

Yuqorida keltirilgan tahlillardan ko‘rinadiki xorijiy mamlakat universitetlarining elektron ta’lim muhitida kurslar, mutaxassisliklar, kerakli kredit soatlarini ko‘pligi, nazariy va amaliyot dasturlarining takomillashtirilganligi, dastur uchun ishlatiladigan veb-o‘quv platformalariga asoslanib, dasturning har bir sifatini va materiallarga kirish imkoniyati keng ochib berilgan.

Xorij (AQSh, Buyuk Britaniya, Koreya, Xitoy, Rossiya) mamlakatlari va O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimida kompyuterli animatsiyani o‘qitish tahlili

Mazmun	Xorij mamlakatlarida	O‘zbekiston Respublikasida
Kompyuterli animatsiyani o‘rgatish bo‘yicha mutaxassislarni tayyorlash tizimi	alohida ta’lim yo‘nalishi	Kompyuter grafikasi va dizayn mutaxassisini tayyorlashning bir qismi
Pedagogika OTMlarida kompyuterli animatsiyaga oid fanlar mavjudligi	bir nechta (2D animatsiya, 3D animatsiya, animatsiya asoslari, kompyuterli animatsiya va hokazo)	“Kompyuter grafikasi” fanining bir bo‘lagi
Kompyuterli animatsiyaga oid nazariy mashg‘ulotlar hajmi	700 soatdan ortiq	10 soatgacha
Kompyuterli animatsiyaga oid amaliy mashg‘ulotlar hajmi	1200 soatdan ortiq	16 soatgacha
Kompyuterli animatsiyani o‘qitishda elektron ta’lim tizimining ishlab chiqilganligi	Ishlab chiqilgan (www.scad.edu/academics/elearning , https://www.academyart.edu)	mavjud emas
Xulosa: O‘zbekiston Respublikasida kompyuterli animatsiya bo‘yicha mavzularni ko‘paytirish va takomillashtirish, zamon talabiga mos kadrlarni tarbiyalash, talabalarni o‘qitishda kompyuterli animatsiya bo‘yicha elektron ta’lim tizimini yaratish lozim		

Tahlillaridan ko‘rinadiki bo‘lajak informatika o‘qituvchilarining kompyuterli animatsiya bo‘yicha bilimlarini rivojlantirishda elektron ta’lim tizimini yaratish va foydalanish metodikasi o‘z aksini topmagan. Ammo hozirgi kunda bo‘lajak informatika o‘qituvchilarining kompyuterli animatsiyaga oid bilim va ko‘nikmalari rivojlantirishida elektron ta’lim tizimini yaratish va foydalanishning va shu asosda

kasbiy tayyorgarlik bo'yicha bilimlarining samaradorligini oshishi sifatida qaralsa, u holda talabalarga kompyuterli animatsiyani o'rgatish, uni o'qitishda elektron ta'lim tizimini yaratish va foydalanish asosida rivojlantirish muammosini ko'rib chiqish zarur, deb hisoblaymiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. БАКИЕВА, З. Р. (2019). Компьютерная анимация как метод множественного подхода к развитию творческих способностей учащихся. In *Высшее и среднее профессиональное образование как основа профессиональной социализации обучающихся* (pp. 319-321).

2. Бакиева, З. Р., & Мухаммадхўжаев, Б. Б. (2018). Возможности информационно-коммуникационных технологий в формировании личности учащихся.

3. Bakiyeva, Z. (2022). Teaching the steps of creating animation to students in higher education institutions. *Академические исследования в современной науке*, 1(17), 226-227.

4. Bakiyeva, Z. R. (2023, May). Theoretical principles of teaching computer animation to students in an electronic learning environment. In *Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies* (Vol. 2, No. 5, pp. 5-8).

5. Abduxakimovna, A. S., & Taxirjanovich, Z. T. (2023). Computer graphics as a tool for the development of students creative and intellectual abilities. *образование наука и инновационные идеи в мире*, 22(1), 140-142.

6. Абдурахманова, Ш. А. (2017). Развитие педагогической науки в Республике Узбекистан. *Молодой ученый*, (1), 428-430.

7. Mamarajabov Odil Elmurzaevich. (2022). Formation of students' competence in the use of cloud technologies in the information educational environment. *World Bulletin of Social Sciences*, 8, 79-80.

8. Мамаражабов О.Э “Булутли технологиялар асосида тармоқ сервисларидан фойдаланиш” KASB-HUNAR TA'LIMI Ilmiy-uslubiy, amaliy, ma'rifiy jurnal 2022-yil, 3-son 6. 24-27.

9. Ilyich, M. E. (2023, November). Aspects of improving the education system in technological universities. In E Conference World (No. 2, pp. 128-137).
10. Kadirbergenovna, B. L. (2022, February). Massive open online course basic requirements for digital educational resources. In Conference Zone (pp. 187-190).
11. Kadirbergenovna, B. L. (2022, February). Create 3d graphics with the hand of 3d max software. In Conference Zone (pp. 206-208).
12. Uroкова Sharofat. (2023). Digitalization of education at the present stage of development. World Bulletin of Management and Law, 23, 60-63. Retrieved from <https://scholarexpress.net/index.php/wbml/article/view/2873>
13. Sharofat, O. R. (2023, May). Electronic learning resources and requirements for their creation. In International Scientific and Practical Conference on Algorithms and Current Problems of Programming.

KOMPYUTERLI ANIMATSIYA VA UNING QO‘LLANILISH SOHALARI

Z.R.Bakiyeva-Nizomiy nomidagi TDPU
Axborot texnologiyalari kafedrası
dotsenti, p.f.f.d., (PhD)

S.A.Sherboyeva -Nizomiy nomidagi
TDPU ATT yo‘nalishi talabasi

Shuni ta’kidlash kerakki, animatsiya ko‘plab qiziqarli martaba imkoniyatlariga ega rivojlanayotgan sohadir. Kino, televidenie, video o‘yinlar yoki internetda ishlashni xohlaysizmi, jozibali va dinamik vizual kontent yaratish qobiliyati qimmatli mahoratdir.

Animatsiya, shuningdek, hikoyalarni aytib berish va g‘oyalarni o‘ziga xos va qiziqarli tarzda etkazishning ajoyib usuli. Animatsiyani o‘rganish orqali siz o‘zingizning ijodkorligingizni, muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini va tafsilotlarga e’tiborni rivojlantirishingiz mumkin, bularning barchasi bugungi raqobatbardosh mehnat bozorida muhim fazilatlardir.